

A 1644/välfärd

Framlagt av:
Mittengruppen

Behandlas i:
Välfärdsutskottet

J.nr. 15-00112-1

Medlemsförslag om ökad kunskap och bättre behandling av missbruk genom nordiskt samarbete i forsk- ningsnätverk

De nordiska länderna har många likheter när det gäller missbruk och missbruksmönster men även när det gäller folkhälsoarbete och sociala strategier för att stävja och hantera de negativa konsekvenserna av drog-användning. Det finns också många skillnader, till exempel hur länderna agerar vid narkotikamissbruk och vilka behandlingsalternativ som erbjuds.

Att kartlägga och undersöka dessa skillnader och dess effekter på drogan-vändning samt skillnader i det förebyggande arbetet skulle kunna hjälpa oss att bättre förstå vilka strategier och åtgärder som är optimala för att förhindra och minska droganvändningens skadeverkningar. Denna nya de-lade kunskap skulle underrätta för samtliga nordiska länder och stärka så-väl inställningen till drogmissbruk som behandlingsresultaten i Norden.

Gemensamt för de nordiska länderna är exempelvis insikten om att till-gången på alkohol påverkas av pris och tillgänglighet. Vi ser drogberoende som en sjukdom där samhället är skyldigt att ge vård och behandling. Vi delar kunskapen om att både förebyggande arbete, åtgärder för att minska de skadliga effekterna och många olika behandlingsalternativ, be-hövs för ett verksamt missbruksarbete.

Fortfarande visar dock skillnaderna i tillgång till och utbud av behand-lingmetoder att det finns en förbättringspotential i Norden. Det behövs kort sagt en fastare evidensbas.

Även om alkohol och alkoholrelaterade skador står för den största belast-ningen på vår sjukvård och på våra sociala system, är opioidberoende och tillhörande skador en mycket stor utmaning i de flesta nordiska länderna. Opioidrelaterade dödsfall, särskilt genom överdoser, är en viktig orsak till för tidig död bland unga vuxna. I de nordiska länderna finns en hög grad av dödsfall på grund av överdos jämfört med resten av Europa. Död på grund av överdos och andra typer av dödsfall i samband med narkotika-

missbruk förekommer i en relativt hög ålder och medelåldern har ökat under de senaste åren.

Då mönstren av opiatmissbruk samt behandlingsmetoder varierar inom Norden skulle förbättrad kunskap om dessa skillnader och dess konsekvenser ge oss möjlighet att optimera våra insatser. Gemensamt för de nordiska länderna är att allt fler heroinmissbrukare ges underhållsbehandling med medel som metadon eller buprenorfin (subutex). Syftet med behandlingen är att förbättra hälsa, social funktion och att minska dödligheten genom att hindra återfall i missbruk. Behandlingen kan pågå under flera år, ibland resten av livet. Det innebär att vi har allt fler i den åldrande befolkningen i sådan behandling. Det är sannolikt ett tecken på behandlingseffekt, men ställer oss även inför utmaningen att ge rätt vård till dessa patienter och stimulera dem att ytterligare förbättra sin hälsa för kunna leva ett långt liv. Gemensamt i Norden är också variationen i förskrivningen av receptbelagda läkemedel, inklusive för underhållsbehandling. Det behövs därför bättre kunskap och strategier för att utveckla behandling och minska antalet uppkomna skador.

Nordiska rådets välfärdsutskott arrangerade i februari 2015 ett seminarium i Stockholm där forskare och experter från Danmark, Island, Finland, Norge och Sverige diskuterade möjligheterna att utveckla det nordiska samarbetet inom missbruksbehandling. Mötet visade på behovet av, och lade en grund för, ett mer formellt forskningssamarbete kring drogmissbruk.

Vi föreslår därför finansiering av ett gemensamt nordiskt kliniskt forskningsnätverk om missbruk för ökad kunskap och bättre behandling. Syftet är att ge beslutsfattare och intressenter ny och relevant kunskap, att förbättra behandlingsmöjligheterna, att skapa en gemensam forskningsmiljö och bygga forskningskapacitet i samtliga nordiska länder. Som koordinator för det gemensamma forskarnätverket skulle det norska SERAF kunna tjäna. För denna nya verksamhet, ett gemensamt nordiskt forskningsnätverk om missbruk, krävs nordisk finansiering.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi, representanter för Mitten-gruppen i Nordiska Rådet, att Nordiska Rådet rekommenderar Ministerrådet

- att arbeta för ökad kunskap och bättre behandling av missbruk, samt
- att ta initiativ till ett gemensamt nordiskt kliniskt forskningsnätverk om missbruk

Stockholm, 26.5.2015

Anders Eriksson (ÅF)

Andre Skjelstad (V)

Arto Pirttilahti (cent)

Helgi Abrahamsen (sb)

Höskuldur Þórhallsson (F)

Jóhanna María Sigmundsdóttir (F)

Lars Tysklind (FP)

Liv Holm Andersen (RV)

Ola Johansson (C)

Penilla Gunther (KD)

Rigmor Andersen Eide (KrF)

Róbert Marshall (Björt framtíð)

Nordiska rådet

A 1644/välfärd

Framlagt av:
Mittengruppen

Behandlas i:
Välfärdsutskottet

J.nr. 15-00112-1